

m e r i d i a n e

La începutul actualei stagiuni teatrul Academic V. Maiakovski a prezentat premiera musicalului *Omul de la Mancha* de D. Derian și D. Wasserman în care a debutat, pe această scenă, în rolul Dulcineei de Toboso artista poporului din R.S.F.S.R., Tatiana Doronina.

Din repertoriul aceluiași teatru mai amintim: *Discuțiile lui Socrate* de E. Radzinski, în regia lui Andrei Gonciarov și dramatizarea romanului lui Maxim Gorki, *Viața lui Klim Samghin*, sub titlul *Povestea unui suflet gol*.

Festivalul de Toamnă de la Paris, desfășurat între 13 octombrie și 19 noiembrie i-a prilejuit americanului Bob Wilson, — autorul și realizatorul memorabilului eveniment teatral al anului 1971, revelația festivalului de la Nancy. — *Deafman's glance* (Privirea surdului) — prezentarea, în sălile muzeului Galliéra, a noului său spectacol *Uvertură*. E vorba de primele elemente dispartate ale unei lucrări de o mare anvergură — spectacolul e proiectat să dureze 7 zile — pe care Bob Wilson o va crea anul viitor tot la Paris, pentru inaugurarea noului Palat Chaillot. Opera terminată, intitulată *Muntele* va parcurge etapele unei existențe umane. O scurtă vizită la repetiții i-a permis cronicarului ziarului *Le Figaro* (7 oct. 1972) să rețină evoluția unui dansator. Andrew de Groat, comentator gestic al unei „vizualizări“ a evenimentelor. Cît despre decorul ales pentru una dintre aceste demonstrații, ziaristul francez reține... „o piramidă, cîteva palmieri și iepuri... și, fără îndoială, o cămilă“.

Recenta adaptare după Shakespeare, *Othello Story* la teatrul Marigny, îi prilejuește cronicarului ziarului *Le Figaro*, dl. Jean-Jacques Gauthier de la Academia Franceză, o gravă și destul de amplă interogație retorică. Criticul repropune spectacolului, dincolo de împietatea artistică comisă, aerul de cabaret de provincie, grimasele și gesticulațiile învechite pe care actorii — cîntăreți de bar — le împrumută clasicelor personaje ale tragediei. „Ceea ce mă întristează, — adaugă J. J. Gauthier — este că o asemenea producție trebuie să coste o avere. Grijă de a realiza această speță de Alcazar de Stratford-on Avon mă lasă mai mult decît perplex, — interzis... Ni se vorbește de un spectacol complet — dar teatrul, oare unde a rămas?“

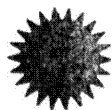
După formula populară, „la cererea generală“, succesul anului trecut *Sfînta Ioana a Abatoarelor* a redeschis, după 40 de reprezentații, stagiunea 1972—1973 la Teatrul de Est parizian. Guy Rétoré, regia, asistat de Jean Cosmos și G. Werler, au știut să dea viață acestei mari lecții de etică marxistă, reformulînd artistic, ca principiu vital, unul din poemele lui Brecht: „Înainte de a fi buni, faceți astfel/ca bunătatea să fie posibilă, mai mult: / ca ea să fie inutilă“.

Revista *Il drama*, Roma, nr. 7-8, 1972, publică sub semnătura lui Massimo Sani prezentarea primului teatru negru european la Londra. O foarte rapidă trecere în revistă a vieții teatrale londoneze îi permite autorului articolului să particularizeze situația așa-ziselor „fringe-theatre”, teatre de „margine”. Denumirea nu indică de fapt o localizare topografică, multe „fringe-theatre” fiind situate în plin centru, în West-End, ci definește mai ales un gen de teatru tânăr, experimental, prin selecția repertorială și prin „maniera” de a face teatru. Printre experiențele pozitive ale acestui gen de teatru, M. Sani descoperă foarte tînăra companie „Cervantes Players” care evoluează în cele mai diverse locuri, de preferință în cartierele periferice, cu scurte lucrări teatrale datorate lui Miguel de Cervantes. Particular la această companie londoneză e faptul că e alcătuită în întregime din actori din Africa neagră sau din continentul asiatic. Repertoriul său nu se oprește doar la un Cervantes în mare parte inedit, trupa jucînd recent Cehoy și înscriindu-i printre proiecte pe Molière și Goldoni.

Capitala Belgiei a găzduit în tot cursul lunii noiembrie, la palatul Van de Velde, o expoziție fotografică dedicată regizorului Erwin Piscator și teatrului proletar. Organizată de Academia de Arte din Berlin (R. D. Germană) în colaborare cu Arhivele de arhitectură modernă și cu Asociația Belgia — R. D. Germană, expoziția a cuprins peste 1000 de documente fotografice ce au permis bruxelles-ezilor să se familiarizeze cu noțiunile de bază ale teatrului aflat în slujba revoluției socialiste.

L'Etourdî (Zăpăcitul), piesă din tinerețe a autorului lui Tartuffe, a devenit la Teatrul Național din Strassbourg, în regia lui Jean-Louis Thanin, un vioid amestec de commedia dell'arte și comedie de salon. Un mic concert, susținut de trompete de bîlcî și de clavecin, acompaniază apariția saltimbancilor, personaje auxiliare, cărora tînărul regizor le încredințează destinele piesei lui Molière. În sensul cel mai direct, de altfel: personajele piesei propriu-zise, devin păpuși animate de neastîmpărul saltimbancilor. Așadar, prezența saltimbancilor-arlechini, în afară de sensul pe care-l dau reprezentației, oferă posibilități scenice pe care se pare că Thanin le exploatează cu îndeminare, fără exces și cu umor. (*Le Monde*, 27 oct. 1972).

Teatrul parizian De Deux-Portes a prezentat recent o nouă viziune a *Avarului*. În timp ce săptămînalul *L'Express* îl consideră doar ca un „periculos exercițiu ce vrea să lumineze din afara convențiilor stabilite, canavaua marilor clasici” ziarul *Le Monde*, apreciînd intenția generală a spectacolului de punere în acuzație a finanței, reține ca reușite, unele „trouvailles” regizorale adiacente. Personaje stilizate, marionete caricaturale, prelungind comentariile piesei prin gesturi, adăugînd acțiuni explicative: replici din *off*, în șoaptă, evocînd bogăția și bunurile materiale. Dar totul exista, de altfel, în comedia lui Molière, în replicile, în construcția piesei, în raporturile dintre personaje. Astfel încît, cel mai adesea, elementele „noi” ale spectacolului nu pot apărea decît ca inutile pleonasmе.

